

**СЛОВО
БЛАЖЕННІЙШОГО МИТРОПОЛИТА
КИЇВСЬКОГО І ВСІЄЇ УКРАЇНИ
ЕПІФАНІЯ
З НАГОДИ АКТОВОГО ДНЯ
КИЇВСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ
БОГОСЛОВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ**

**Преосвященні владыки,
всечесний отець-ректор,
шановні професори та викладачі нашої Академії,
дорогі очільники та представники
наших духовних навчальних закладів,
дорогі наші студенти,
шановні гості свята, брати і сестри!
Слава Ісусу Христу!**

Сьогодні, у день церковного прославлення апостола і євангеліста Іоана Богослова, ми урочисто відзначаємо свято на честь нашої Київської православної богословської академії. Я сердечно вітаю з цим святом усіх вас, бо це справді добрий привід піднести подяку Богові, а також прославити нашого святого-покровителя апостола Іоана Богослова, привід вшанувати працю наших професорів, викладачів і студентів.

Попри численні зовнішні виклики, з якими в час війни стикається і наша Церква, і весь наш народ, Академія продовжує свою працю, готуючи до служіння Богу, Церкві та Україні нове покоління пастирів і богословів, капеланів, церковних працівників. Зовнішні умови праці нашої школи з багатьох точок зору є складними, виклики – великими. Однак Академія не лише продовжує славу історію київських богословських навчальних закладів, що налічує вже понад чотири століття, але й успішно розвивається, щоби бути сучасною і відповідною до потреб сьогодення, потреб нашої Церкви і українського суспільства.

Глибоко символічним є те, що колишній трапезний храм Михайлівського Золотоверхого монастиря, який тепер є академічним храмом, посвячений на честь апостола любові – апосто-

да, який одним з небагатьох святих Церкви іменується Богословом. Апостол Іоан є не лише нашим духовним покровителем, але також і нашим наставником, вчителем, який через слова Писання і через приклад власного життя показує шлях правдивого пастиря і богослова, дає зразок людини віри та Церкви.

Як ви всі добре знаєте, наш академічний храм – єдиний, який зберігся в комплексі Михайлівського монастиря і не був знищений в часи безбожної влади, хоча і він двічі був закритий на довгі роки для молитви і служіння. На початку 18 століття храм цей був збудований як трапезний для монастиря, але нині він служить для звершення трапези духовної, для молитви й навчання нових поколінь українського пастирства. А історія храму, славна і в певних своїх сторінках трагічна, нагадує нам, нагадує нинішньому поколінню викладачів та студентів Академії, про глибоке духовне коріння нашої Помісної Церкви та нашої духовної школи. Нагадує про те, що саме з цим святим місцем, з Михайлівським монастирем, пов'язані визначні події нашої церковної та національної історії.

Тут на початку 17 століття, у часи боротьби за збереження Православної Церкви від після берестейських гонінь і утисків, постав центр відновленої у 1620-21 роках Православної Київської Митрополії, яку тоді очолив святитель Іов Борецький. І саме тут, у щойно повернутому Церкві храмі апостола Іоана Богослова, в межах сплюндрованого і зруйнованого комуністичними гонителями Михайлівського Золотоверхого монастиря, три з половиною десятиліття тому починалося служіння відродженої незалежної Української Автокефальної Православної Церкви. У 2004-му та 2013-му роках від цього місця розпочиналися дві наших революції, коли український народ повставав проти спроб утвердити в державі тиранічну проросійську владу.

У страшні дні лютого 2014 року наш академічний храм на деякий час став госпіталем, де медики проводили операції для поранених на Майдані. Про нашу славу і трагічну історію, про нашу боротьбу за свободу та спротив російській імперії зла, про принесені в цій боротьбі жертви нагадують два меморіали, розташовані тут поруч – пам'ятний знак Голодомору-геноциду 1932-33 років та Стіна пам'яті, де вшановані наші новітні герої. І також про це нагадують церемонії поховання наших полеглих воїнів, які майже щодня звершуються у стінах обителі.

Все це, дорогі владики, отці, брати і сестри, нагадує нам не лише про минуле, а і про велику відповідальність, яку ми особисто несемо перед Богом, перед Церквою, перед нашою істо-

рією та перед майбутнім нашого народу. Кожен день, коли ми тут можемо навчати і навчатися, оплачений дорогою ціною боротьби та жертв наших попередників і наших сучасників. Тому ми маємо обов'язок цінувати ті можливості для вільної молитви, вільного служіння та вільного навчання, які маємо зараз, ми зобов'язані використовувати їх для примноження власних знань і досвіду, для примноження власного внеску у розбудову нашої Помісної Церкви і майбутнього України.

Приклад апостола і євангелиста Іоана Богослова, якого ми нині вшановуємо, нагадує нам про важливе духовне правило: богопізнання неможливе без віри, без молитви, без щирої любові. Богослів'я – не тільки та не стільки інтелектуальна наука, скільки спосіб щоденного життя у Бозі та з Богом, спосіб поглиблення віри та примноження любові до Господа і до ближніх.

Безперечно, що богослів'я є наукою, яка має свої методи й правила, яка пізнається у цих стінах під час лекцій та занять, круглих столів та конференцій. Але ця наука в жодному разі не може цим обмежуватися, бо справжнє богослів'я неможливе без живої віри, без участі у молитві й таїнствах Церкви, без прийняття у власне життя повноти Передання Церкви, яке є її живим досвідом та її живою пам'яттю. Тому особливо хочу закликати вас, дорогі наші студенти: не забувайте нагадування, яке нам дає притча Спасителя про бенкет.

З благословення Божого та докладаючи багато зусиль Церква приготувала для вас можливість для пізнання спасительної науки богослів'я, можливість утвердитися в покликанні до пастирського служіння Богу і ближнім, яке ви відчули. Але лише від кожного з вас особисто залежить, чи ви скористаєтеся тим, що Церква приготувала для вас, чи примножите дані вам таланти, чи не зганьбите свого покликання. Як ніхто не може насититися їжею замість іншого, так ніхто замість вас не може мати віру, молитися та брати участь у Таїнствах Церкви, ніхто не може замість вас навчитися та пізнати глибини богословської премудрості. Цінуюте все те, що дає вам Академія. Бо хоча нині для вас це все є чимось звичайним, повсякденним, але щоби ви мали можливість навчатися і зростати тут, наша Церква і наш народ довго боролися та заплатили і продовжують платити велику ціну.

Також я хочу звернутися до професорів та викладачів Академії. Велика відповідальність лежить на плечах студентів, які прийшли до нашої школи, але на вас відповідальність лежить значно більша. Звання і покликання вчителя полягає не лише в

тому, щоби передати учням певний об'єм накопичених знань, але також в тому, щоби самим бути для них життєвим прикладом віри, молитви, служіння Богу і нашому народу, самим продовжувати вдосконалюватися у власних знаннях і досвіді.

За три з половиною десятиліття від часу відродження нашої духовної школи вона пройшла великий шлях, досягнувши багатьох здобутків. Ми успішно провели реформу освітнього процесу, перейшовши від системи навчання, розробленої ще на початку ХІХ століття, до сучасної та визнаної з боку держави. Наша Академія є першим та провідним духовним і богословським навчальним закладом в Україні, який повністю пройшов акредитацію та ліцензування на всіх рівнях освіти – від бакалаврату до докторантури. Все це стало можливим завдяки нашій спільній праці. Але минулі успіхи та досягнення не можуть бути приводом для задоволення, бо життя і його виклики не зупиняються. Ми разом повинні працювати над примноженням попередніх здобутків та вдосконаленням того, що вже маємо. І цим, як провідний духовний і богословський заклад Церкви, наша Академія має підтримувати та спонукати розвиток всієї системи української православної богословської освіти.

Для досягнення цих завдань ми у попередній час зробили багато у сфері налагодження та розширення співпраці з іншими науковими та богословськими інституціями, як в Україні, так і закордоном. Завдяки підписаним угодам ми отримали нові можливості для взаємодії з провідними богословськими інституціями Вселенського Патріархату та Церкви Греції. Як невід'ємна помісна частина Єдиної, Святої, Соборної і Апостольської Церкви ми маємо нині можливість відновлювати штучно обірвані в минулому зв'язки і в цьому роль нашої Академії є винятково важливою.

Дорогі професори та викладачі Академії, дорогі наші студенти та почесні гості свята! На завершення ще раз хочу привітати всіх вас з тим, що вже було досягнуте, та побажати успіху в подальшій праці. Зі свого боку, як Предстоятель і Київський Митрополит, запевняю вас, що Митрополія і надалі, як це було і дотепер, прикладатиме всі зусилля для того, щоби наша Академія жила, плідно працювала та вдосконалювалася. І нехай Господь благословить всі наші добрі справи та задуми успіхом, а святий апостол і євангелист Іоан Богослов своїм молитовним заступництвом та своїм прикладом надихає нас на працю. Нехай Боже благословення перебуває над усіма вами! Слава Ісусу Христу і слава Україні!